

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava-Petržalka

Materiál na rokovanie
miestneho zastupiteľstva
dňa 5.5.2015

Materiál číslo: 60/2015

Správa
o kontrole príjmovej časti rozpočtu zameranej
vyrubovanie a vyberanie miestnej dane za psa v roku 2014

Predkladateľ:
Stanislav Fiala
miestny kontrolór

Materiál obsahuje:
1. Návrh uznesenia
2. Správu o kontrole

Zodpovedný:
Stanislav Fiala
miestny kontrolór

Spracovateľ:
Stanislav Fiala
miestny kontrolór

Návrh uznesenia :

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava-Petržalka

b e r i e n a v e d o m i e

Správu o kontrole príjmovej časti rozpočtu zameranej na vyrubovanie a vyberanie miestnej dane za psa v roku 2014.

Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Petržalka
útvár miestneho kontrolóra

S p r á v a

o kontrole príjmovej časti rozpočtu zameranej
na vyrubovanie a vyberanie miestnej dane za psa v roku 2014

V súlade s:

- ustanovením § 18d ods. 2 písm. a) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- Plánom kontrolnej činnosti miestneho kontrolóra na obdobie od 1. januára 2015 do 30. júna 2015, schváleným uznesením Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Petržalka č. 15 zo dňa 20. januára 2015,
- Poverením miestneho kontrolóra číslo 1/2015 zo dňa 12. februára 2015,

vykonali kontrolóri útvaru miestneho kontrolóra kontrolu príjmovej časti rozpočtu zameranej na vyrubovanie a vyberanie miestnej dane za psa za kalendárny rok 2014. Kontrola bola vykonaná na Miestnom úrade mestskej časti Bratislava-Petržalka, Kutlíkova 17, Bratislava v čase od 16. februára 2015 do 16. marca 2015.

Predmet následnej finančnej kontroly bol zameraný na preukázateľnosť výberu miestnej dane prostredníctvom rozhodnutia o vyrubení miestnej dane, evidenciu daňovníkov, správu miestnej dane, výber poplatkov za evidenčné známky psov, evidenciu pohľadávok a dodržiavanie normatívneho právneho aktu – zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, zákona č. 282/2002 Z. z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov, zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a Všeobecne záväzného nariadenia č. 5/2004 v znení neskorších predpisov.

Pri výkone kontroly zameranej na vyrubovanie a vyberanie miestnej dane za psa v roku 2014 útvár miestneho kontrolóra pracoval s dokladmi obsahujúcimi osobné údaje daňovníkov. S predmetnými dokladmi bolo nakladané s vážnosťou a zaručujúcou mierou ochrany a to v súlade so zákonom č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Za výber miestnej dane za psa a za evidenciu daňových poplatníkov je zodpovedné finančné oddelenie miestneho úradu. Právo výberu miestnej dane za psa obcou v postavení správcu dane zakotvuje normatívny právny akt – zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o miestnych daniach).

Na základe zákona o miestnych daniach prijala mestská časť Bratislava-Petržalka všeobecne záväzné nariadenie č. 5/2004 (s poslednou novelou upravujúcou sadzby miestnej dane z roku 2012 so zaokrúhlením na celé eurá nahor), ktoré predmetnú oblasť miestnej dane špecifikuje pre podmienky mestskej časti. Predmetom dane za psa je pes starší ako 6 mesiacov chovaný fyzickou osobou alebo právnickou osobou na území mestskej časti. Každý pes držaný nepretržite viac ako 90 dní na území SR podlieha evidencii psov.

Mestská časť Bratislava-Petržalka ustanovila vo všeobecne záväznom nariadení tri odlišné sadzby miestnej dane a to vo výške 17 EUR, 34 EUR a 67 EUR. Najnižšia sadzba (17 EUR) je vyrubená osamelým dôchodcom s príjmom do výšky životného minima a občanom, ktorí sú ťažko zdravotne postihnutí (s výnimkou psov, ktorých kohútiková výška je viac ako 43 cm). Vyššie sadzby miestnej dane sú vyrubené daňovníkom, ktorých pes nedosahuje kohútikovú výšku 43 cm (sadzba 34 EUR) a pes s kohútikovou výškou presahujúcou 43 cm (67 EUR). Daňovník, ktorým je právnická alebo fyzická osoba, ktorá vlastní psa, má povinnosť v zmysle ustanovenia § 99a ods. 1 zákona o miestnych daniach podať príslušné

daňové priznanie. Následne po odovzdaní daňového priznania mestskej časti, ako príslušnému správcovi dane, je vyrubená miestna daň v zmysle § 3 ods. 5 všeobecne záväzného nariadenia mestskej časti. V ďalších zdaňovacích obdobiach je miestna daň za psa splatná v pätnásťdňovej lehote po právoplatnosti na základe zaslaného rozhodnutia. V roku 2014 boli rozhodnutia o vyrubení dane zasielané súhrnne dňa 12. januára 2014 prostredníctvom Slovenskej pošty formou doručenia do vlastných rúk. Pri podrobnej kontrole 98 doručení bolo zistené, že všetky prevzali a podpísali daňovníci, v súlade s ustanovením § 31 ods. 2 zákona č. 563/2009 Z.z. Rozhodnutia o vyrubení miestnej dane obsahujú náležitosti stanovené ustanoveniami § 63 ods. 3 zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Ak v priebehu kalendárneho roka zanikne daňová povinnosť, má daňovník právo na vrátenie pomernej časti už uhradeného poplatku za rok 2014 a to pri splnení oznamovacej povinnosti najneskôr do 30 dní odo dňa zániku daňovej povinnosti. Úhrady miestnej dane sú realizované v hotovosti do pokladne, ako aj bezhotovostne. Miestna daň je splatná v termíne 15 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o vyrubení miestnej dane po podaní daňového priznania (v prípade, ak miestna daň nie je uhradená v deň podania daňového priznania).

Zamestnanec zodpovedný za úsek miestnej dane za psa vykonáva najmä činnosti spojené so správou, vybavovaním a evidenciou daňovníkov, spolupracuje s mestskou políciou, sleduje úhrady miestnych daní ako aj pripravuje podklady k odvolaniam daňovníkom a podklady k vymáhaniu pohľadávok. Zároveň zodpovedá za riadne vedenie daňovníkov v počítačovom programe Trimel v module Dane a poplatky. Evidencia dane za psa sa vykonáva v tomto počítačovom programe od roku 1999. V roku 2014 zodpovedný zamestnanec zaslal zoznamy psov a daňovníkov mestskej polícii. Pokuty za priestupky v oblasti držania psa v zmysle zákona č. 282/2002 Z. z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov ukladá a eviduje oddelenie životného prostredia miestneho úradu. V roku 2014 oddelenie životného prostredia uložilo 16 pokút v sume 190 EUR, pričom skutočný výber pokút predstavoval 90 EUR.

Spisové dokumenty daňovníkov sú ukladané abecedne, pričom ochrana osobných údajov uvedených v daňovom priznaní, vyrubení miestnej dane a iných dokladoch preukazujúcich

nárok na zníženu sadzbu miestnej dane je zabezpečená. Zodpovedný zamestnanec po overení očkovacieho preukazu, v ktorom je určená správna kohútiková výška psa, zadá údaje do počítačového programu s určením dátumu vzniku daňovej povinnosti, údajmi o daňovníkovi a poznámkou preukazujúcou úľavu na dani. Počítačový program po zadaní údajov zadefinuje správnu výšku miestnej dane. V prípade úľav na miestnej dani počítačový program po zadefinovaní príslušnej skutočnosti zodpovedným zamestnancom (v prípade rodinných domov, dôchodcov s príjmom nedosahujúcim životné minimum, zdravotne ťažko postihnutí a podobne) automaticky vyrubí zníženu sadzbu dane.

Podrobnou kontrolou spisových dokumentov vybraných podľa abecedného zoradenia (variabilné symboly daňovníkov 75240, 78519, 68585, 78519, 62002, 74096, 59612, 73811, 12586, 62759) bol zistený súlad formálnych náležitostí evidencie psov s ustanoveniami § 3 ods. 3 všeobecne záväzného nariadenia.

Výber miestnej dane za psa za roky 2011 - 2014

Na základe podkladov z inventarizácie k 31. decembru 2014 bolo zistené, že predpis miestnej dane za psa na rok 2014 bol vo výške 191 258,35 EUR. Výber dane predstavoval v roku 2014 celkom 188 493,34 EUR (nedoplatok vo výške 2 765,01 EUR). Príjem dane bol navrhovaný na rozpočtový rok 2014 vo výške 182 000 EUR, čo predstavuje skutočné plnenie príjmov v percentuálnom vyjadrení 103,73 %.

Sadzba miestnej dane bola na základe poslednej novely všeobecne záväzného nariadenia mestskej časti účinnnej od roku 2012 zaokrúhlená na celé eurá nahor (pôvodné

sadzby boli 16,59 EUR, 33,19 EUR a 66,38 EUR). Kontrolou dňa 5. marca 2015 bolo overené i správne zaokrúhľovanie sadzieb miestnej dane za rok 2014 vybraných spisových dokumentov (variabilné symboly daňovníkov 79066, 79267,11265, 79745, 80258, 67914, 76283) bolo zistené správne zaokrúhľovanie sadzieb na eurocenty nadol, čo je v súlade s ustanovením § 101 ods. 2 zákona o miestnych daniach.

V nasledujúcom prehľade je uvedený návrh rozpočtu príjmov z miestnej dane za psa a skutočné plnenie príjmov z miestnej dane za psa za roky 2011-2014 v EUR:

Ukazovateľ	rok 2011	rok 2012	rok 2013	rok 2014
Návrh rozpočtu príjmov	173 800	175 000	182 000	182 000
Skutočné príjmy	177 303	182 461	186 049	188 493
Skutočné plnenie v %	102,02	104,26	102,22	103,57

Evidenčné známky

V súvislosti s miestnou daňou za psa prislúcha obci povinnosť vydať vlastníčkovi psa evidenčnú známku, ktorá je vydávaná pri prvom nároku po zaevidovaní psa bez poplatku. Zodpovedný zamestnanec za správu evidenčných známok a výber poplatkov eviduje vydané evidenčné známky psov v osobitnom prehľade vedenom ručne. Zákon o miestnych daniach stanovuje, že poplatok za náhradnú evidenčnú známku nesmie presiahnuť sumu 3,50 EUR. V prípade straty, odcudzenia alebo inej skutočnosti je poplatok za náhradnú evidenčnú známku vyberaný mestskou časťou v sume 1,66 EUR. Príjem z úhrady poplatku za náhradnú evidenčnú známku psa je príjmom mestskej časti. V roku 2014 predstavoval príjem z opätovne vydaných evidenčných známok spolu 278,88 EUR (čo tvorilo 168 kusov evidenčných známok).

Fyzická kontrola

Kontrolou boli v dňoch 25. - 27. februára 2015 overené spisy prihlásených daňovníkov za obdobie roka 2014, a to náhodným výberom v abecednom poradí. Evidované spisové dokumenty prihlásených daňovníkov obsahovali daňové priznania podané daňovníkmi pre kalendárny rok 2014 spolu s rozhodnutím o vyrubení miestnej dane za psa (v prípade, ak miestna daň nebola uhradená v deň podania priznania). Kontrola výstupu z počítačového programu preukázala, že od začiatku vedenia evidencie daňovníkov v programe Trimel do 31. decembra 2014 bolo evidovaných celkom 5 644 daňovníkov. V uvedenom počte sú zahrnutí aj daňovníci s nulovou daňovou povinnosťou aj odhlásení daňovníci.

V roku 2014 bolo do evidencie mestskej časti prihlásených celkom 324 daňovníkov. Miestna daň bola na overenej vzorke 121 spisov prihlásených daňovníkov (vzorka predstavuje 37,3 % z celkového počtu prihlásených daňovníkov) vyberaná v správnej výške v zmysle kohútikovej výšky psa vzhľadom na držanie psa v bytovom dome alebo v rodinnom dome za kalendárny rok 2014. Vybraná vzorka preukázala správne a preukázateľné vyrubenie miestnej dane. Vyrubenie poplatku zohľadňovalo pomerom obdobie, kedy nastala daňová povinnosť pri dosiahnutí veku šiestich mesiacov psa a taktiež dátum prihlásenia psa do evidencie mestskej časti podaním daňového priznania. Kontrolou boli overené i spisy daňovníkov, ktorí boli z miestnej evidencie odhlásení. V roku 2014 z miestnej evidencie bolo odhlásených celkom 490 daňovníkov. Vybraná vzorka predstavovala 150 daňovníkov (vzorka predstavuje 30,6 % všetkých odhlásených daňovníkov) a cieľom kontroly bolo zistiť, či dôvod odhlásenia daňovníka je riadne preukázaný dokladom v príslušnom spisovom dokumente. Dôvodom odhlásenia psa a daňovej povinnosti bolo presťahovanie do inej obce, úhyn alebo odcudzenie psa, či darovanie psa. Kontrola bola zameraná na preukázateľnosť skutočnosti, ktorá bola príčinou odhlásenia psa z miestnej evidencie. Doklad, ktorý preukazoval právo daňovníka na odhlásenie psa bolo rozhodnutie o vyrubení miestnej dane v inej obci, potvrdenie o prihlásení k pobytu z matriky obce, potvrdenie o prihlásení pobytu do zahraničia alebo potvrdenie

o úhyne psa alebo jeho eutanázii. Zákon o miestnych daniach k ohláseniu zániku daňovej povinnosti pripúšťa i dokladovanie iným spôsobom, ak preukazuje zánik daňovej povinnosti, pričom viackrát sa v kontrolovaných dokumentoch nachádzalo čestné vyhlásenie daňovníka. Všeobecne záväzné nariadenie stanovuje daňovníkovi povinnosť oznámiť zánik daňovej povinnosti do 30 dní odo dňa zániku tejto povinnosti. Správca dane vráti pomernú časť dane späť, ak bola daňovníkom riadne uhradená. Preplatky z miestnej dane boli daňovníkom po splnení oznámenia zániku daňovej povinnosti v roku 2014 vyplatené.

Všeobecne záväzné nariadenie zakotvuje úľavy na miestnej dani a to v prípade daňovníkov, ktorí sú dôchodcami s príjmom do výšky životného minima a občania zdravotne ťažko postihnutí (vtedy daňová povinnosť predstavuje 17 EUR okrem psov s kohútikovou výškou nad 43 cm). Miestna daň nie je vyrubená daňovníkom, kde predmet dane (pes) je chovaný na vedecké účely, je umiestnený v útulku zvierat alebo ide o psa so špeciálnym výcvikom, ktorého vlastní alebo používa občan s ťažkým zdravotným postihnutím. V dňoch 27. februára 2015 a 5. marca 2015 boli na vzorke spisovej dokumentácie daňovníkov so zdravotným postihnutím overené správne stanovené a vyrubené miestne dane za psa. Kontrola sa zamerala najmä na vyrubenie miestnej dane za psa s kohútikovou výškou nad 43 cm, kde sadza miestnej dane daňovníka s ťažkým zdravotným postihnutím predstavuje sadzbu 67 EUR za kalendárny rok. Na vzorke spisovej dokumentácie daňovníkov so zdravotným postihnutím (variabilné symboly 58755, 66395, 51050, 37962, 27813, 68048) boli preukázané správne sadzby miestnej dane viazané k predmetu dane pri kohútikovej výške presahujúcej 43 cm. V prípade psov s nižšou kohútikovou výškou ako 43 cm je sadzba miestnej dane jednotne stanovená na 17 EUR a to v súlade s ustanovením § 3 ods. 6 všeobecne záväzného nariadenia mestskej časti.

Pohl'adávk, pokuty a úrok z omeškania

V kontrolovanom roku 2014 zodpovedný zamestnanec za úsek miestnej dane za psa zasielal daňovníkom, ktorí neuhradili miestnu daň za psa v stanovenej lehote, výzvu na úhradu miestnej dane. Túto výzvu zodpovedný zamestnanec zasiela dvakrát do roka (v apríli a v decembri) a to doporučené do vlastných rúk daňovníka. Bolo zistené, že v kontrolovanom roku 2014 bolo odoslaných spolu 1091 výziev daňovníkom, ktorí neuhradili v stanovenom termíne miestnu daň za psa. Výzvy na úhradu nedoplatku sú mestskou časťou v postavení správca dane zasielané v súlade s ustanovením § 80 ods. 1 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a obsahujú všetky zákonné náležitosti.

Mestská časť v postavení správca dane, ktorému Štatút hlavného mesta SR Bratislavy v zmysle ustanovení čl. 57 priznáva právo vyberať miestnu daň, po neuhradení miestnej dane nevyrubuje úrok z omeškania. Zákon o miestnych daniach v ustanovení § 102 stanovuje, že na správu daní sa vzťahuje zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Podľa ustanovenia § 100 zákona o miestnych daniach výnos z miestnej dane vrátane výnosu z pokuty a úroku omeškania vzťahujúcich sa k miestnym daniam sú príjmom rozpočtu mestskej časti.

V priebehu kalendárneho roka 2014 neboli daňovníkom uložené pokuty za správne delikty týkajúce sa nepodania daňového priznania, nesplnenia oznamovacej povinnosti alebo povinnosti uloženej v rozhodnutí o vyrubení miestnej dane v zmysle zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V prípade nezaplataenia alebo neodvedenia miestnej dane v stanovenej lehote alebo výške určenej v rozhodnutí správca dane vyrubí správca dane úrok z omeškania. Úrok z omeškania predstavuje štvornásobok základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platný v deň vzniku daňového nedoplatku, pričom v prípade nedosiahnutia 15 %, sa pri výpočte úroku z omeškania použije ročná úroková sadzba 15 %. Tento úrok z omeškania sa v podmienkach obcí a miest uplatní v prípade, ak za príslušné zdaňovacie obdobie presiahne suma úroku

3 EUR a to do piatich rokov od povinnosti zaplata danu. Nevyrubení úroku z omeškání v zaslaných výzvách o nedoplatku, ak tento úrok z omeškání presahuje sumu 3 EUR, nebolo dodržané ustanovenie § 156 ods. 1 písm. a) v nadväznosti na ods. 2 a § 80 ods. 2 v spojitosti s ustanovením § 156 ods. 6 písm. c) zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V prípade nereagovania na výzvu správcu dane je pohľadávka zasielaná na právny referát miestneho úradu s cieľom jej vymáhania. Z podkladov predložených útvaru miestneho kontrolóra sa preukázalo, že k 31. decembru 2014 bolo zaslaných na vymáhanie 133 daňovníkov za obdobie rokov 1999 až 2014, pričom ku dňu 16. marca 2015 bolo 66 daňovníkov v exekučnom konaní. Neuhradené pohľadávky boli odstúpené na vymáhanie právnomu referátu v roku 2014 v mesiacoch jún a november. Kontrolou bolo zistené, že mestská časť dvakrát do roka zverejňuje na webovom sídle zoznam dlžníkov (fyzických osôb) na miestnej dani za psa.

V zmysle ustanovenia § 52 ods. 2) zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov mestská časť zverejnila na webovom sídle zoznam dlžníkov ktorých daňový nedoplatok presiahol 160 EUR. Zoznam obsahuje miesto chovu psa, plemeno, evidenčnú známku, farbu a pohlavie spolu s informáciou, či bol pes tetovaný alebo čipovaný.

Do 31. decembra 2014 predstavoval objem pohľadávok za psa celkom 65 236,47 EUR. V predmetnom objeme sú obsiahnuté pohľadávky za kalendárne roky spätne, a to za obdobie rokov 1999 - 2014. Objem pohľadávok mestskej časti na vymáhanie odstúpených právnomu referátu (po zaslaní patričných výziev na úhradu nedoplatkov) za minulé kalendárne roky (najstaršia pohľadávka je evidovaná od roku 1999) predstavuje k 31. decembru 2014 celkom 26 578,18 EUR, čo tvorí 40,7 % z celkovej sumy pohľadávok za psa. Do 27. marca 2015 bolo uhradených na základe vymáhania exekútorom celkom 1 005,04 €.

V roku 2014 nebola žiadnym daňovým dlžníkom vznesená námietka premlčania daňového nedoplatku po šiestich rokoch po skončení kalendárneho roku, v ktorom daňový nedoplatok vznikol.

Kontrolou príjmovej časti rozpočtu zameranej na vyrubovanie a vyberanie miestnej dane za psa v roku 2014 bolo zistené, že v procese vyrubovania, evidovania a správy miestnej dane za psa bolo postupované v súlade s normatívnymi právnymi predpismi a všeobecne záväznými nariadeniami mestskej časti až na proces uplatnenia zákonných sankčných mechanizmov. Následná finančná kontrola preukázala nedodržanie ustanovenia § 156 ods. 1 písm. a) zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Na základe uvedenej skutočnosti bola o výsledku kontroly vyhotovená Správa, ktorá bola dňa 16. marca 2015 doručená prednostovi miestneho úradu. Dňa 19. marca 2015 boli k vyhotovenej Správe zo strany prednostu miestneho úradu podané námietky. Námietky sa týkali predovšetkým spresnenia niektorých formulácií, citácií zákona a VZN, doby kontrolovaného obdobia, formy vymáhania nedoplatkov a úrokov z omeškání. Po preverení ich opodstatnenosti boli niektoré z nich zohľadnené v Dodatku č. 1 k Správe vyhotovenom dňa 23. marca 2015.

Prerokovanie Správy v znení Dodatku č. 1 bolo s prednostom miestneho úradu uskutočnené dňa 16. apríla 2015. V zmysle záverov prerokovania bude do 18. mája 2015 prijaté opatrenie na odstránenie a nápravu zisteného nedostatku. Písomná správa o splnení opatrenia bude písomne doručená miestnemu kontrolórovi v termíne do 16. októbra 2015.

Správa z vykonanej kontroly v plnom znení s kompletnou dokumentáciou bude v termíne zverejnenia materiálov na rokovanie miestneho zastupiteľstva poslancom Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Petržalka k dispozícii k nahliadnutiu na útvare miestneho kontrolóra.